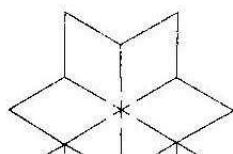

مجموعه شعرهای
نوذری پیرنگ

www.ketab.ir

سرشناسه: پرنگ، نوذر، ۱۳۸۵-۱۳۱۶.

عنوان و نام پدیدآور: مجموعه شعرهای نوذر پرنگ

مشخصات نشر: تهران: هنر موسیقی، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۳۶۴ص. ۲۱/۵ × ۱۴/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۱۲۷-۴-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیفا

موضوع: شعر فارسی-- قرن ۱۴

موضوع: Persian poetry -- 20th century

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۷۱۵/۸/۷۱۹۸۳ PIR

رده‌بندی: بی‌بی: ۱/۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۰۱۴۵۴۰

مجموعه شعرهای نوذر پرنگ

ناشر: هنر موسیقی، چاپ اول، ۱۳۹۷

مدیر اجرایی: مؤگ، زرین‌تاش

طراحی گرافیک: اسوس-مرکزی؛ عید فتن، نعیمه وجدانی فخر

عکس روی جلد: نوذر پرنگ، سال ۱۴۰۰، طاووسیه

عکس از: مژگان زرین‌نقش

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۸ هزار تومان

© حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

تلفن انتشارات و مرکز پخش: ۴۴۲۶۳۴۴۴ (۰۲۱)

آمارات خبریه

www.honaremusighi.com

Email: honaremusighi@gmail.com

Tel: (+9821) 44263444

فهرست

۷	پیش‌آمد
۱۱	غزل‌ها
۱۵۷	مثنوی‌ها
۱۶۹	چهارپایارها
۲۰۱	شعرهای نو
۳۴۹	فهرست اشعار

پیش درآمد

در سال‌های پیش از ۱۳۵۷ بعضی از ترانه‌های سرودهٔ نوذر پرنگ را با آهنگ‌سازی‌های روزمره شنیده بودم و بعدها که با نوذر نشستیم او برایم به‌طور کامل تعریف کرد که در شب‌های جوانی و جنون همراه با بعضی از اخواص و شاعران مورد تأییدش مانند نصرت رحمانی چه آتشی از شعر و ترانه در تهران دور با افروخته‌اند. من زمانی با نوذر پرنگ نزدیک‌تر شدم که نخستین کتاب او «صفت» نشان توسط سعید نیاز کرمانی در انتشارات پاژنگ انتشار یافته بود. یک روز با او روی مبل منزل بیژن ترقی جا نیفتاده بودم که بیژن کتاب فرصت‌دوستانه نوذر دست گرفت و با این شعر آغاز کرد:

می‌گذشت بر سر بازارِ حیران دوش
پیر خورشیدگران، سببِ سن آینه‌پوش

...

شعر نوذر را بدون آگاهی از با هم‌ای هنی او نمی‌توان درک کرد و البته شعر هیچ شاعری را نمی‌توان. نوذر حق را در پی بوده است. زندگی او شعر اوست. هر حرکتش یک عبارت، یک مصرع، یک غزل و همه شعر بود. نوذر در چه زمانی بالیده بود؟ در ایامی که شاعران و منتقدان با کوچک‌ترین اشاره ابرو می‌توانستند جایگاه قدر و صدر هنرمندانه را ببینند و بشنوند، اما روش نوذر چگونه بود؟ نوذر دفتر و دستکی نداشت که بتواند تحت نظر او دید. در ایامی که در ایران بود و اشعارش در مجله‌های وزینی مثل سخن، فردوسی و... چاپ می‌شد، هم از طبقهٔ طرفداران ترانه‌های مشهورش او را می‌شناختند و هم پیروان و دوستانش شعر و غزل ناب حافظ‌گونه‌اش و نیز استخوان‌داران شعر کلاسیک که شعر نو می‌سرودند، با این شاعر جوان آشنا شده بودند. به‌طور مثال غزل «معنی نازک» نوذر یکی از شاهکارهای تغزلی بعد از حافظ

است که به مقصود خاصی سروده شده. در بحبوحه زمان ممنوعیت شعرهای بودار، چاپ اشعار نوذر پرنگ نیز ممنوع می‌شود. نوذر به شاه و شیخ پناه نمی‌برد بلکه به شخصیتی کم‌نظیر، ادیب دانشگاهی، شاعری به تمام معنی که استاد و مدیر مجله و زین سخن، جایگاه دولتی و مجلسی هم دارد رو می‌کند. نوذر می‌دانست بهترین وسیله بیان و راهگشایی در محضر فردی مانند نائل خانلری همانا زبان شعر اوست؛ اما کدام شعر؟ غزل «معنی نازک» را می‌سراید:

ای دل عالم اسیر کلک مشک افشان تو
روح دنیای اثر آینه‌دار جان تو

تا می‌رسد به این دو بیت که اگر خانلری را تکان داده و تسلیم کرده باشد حسین دو، به بیت از این غزل بوده است:

آن قلم، بی‌ست در جهل «مرکب» مانده است

کرم بیضا را انگشت ورق گردان تو

و در پایان، سال ذکر نکته‌ای از نوذر تمام می‌شود که:

بعد حافظ سن چنین گل رخ رنگینی نزد

بسته عهدی دیگر ای سن، چرخ با دوران تو

حسین پرنگ، برادر نوذر، می‌گفت خانلری بعد از خواندن این غزل نوذر، مدتی ممنوعیت شعر او را شکسته. در جواب چاپ آن را در مجله سخن به سردبیر ادبی داده و تأکید کرده بود: «از این پس به شعر نوذر پرنگ آمد آن را به مسئولیت بنده چاپ کنید.» و به یاد دارم که فریدون مشروطی نیز به من می‌گفت: من با شعر «باغ» به کلام نوذر پرنگ توجه و علاقه پیدا کرده‌ام.

می‌زند باد سحر در تنه گردو سوت

می‌پرد «غوک» در آب از لب «تنبوشه» حوض

...

اینکه در جایی گفتم و نوشتم نوبت به نوذر پرنگ هم خواهد رسید که شعرهای او را بازخوانی و مفاهیم آن را بررسی کنند، منظورم کار علمی و پژوهشی است نه باید بر روی آثار او انجام گیرد، چنانچه در این دهه بر روی شعر حسین پرنگ کار شد و می‌شود.

غزلیات نوذر جای کارکرد موسیقایی نیز بسیار دارد با این تفاوت که اگر

آهنگ‌ساز، آگاه به شعر و قوانین پیوند شعر و موسیقی و مفاهیم شعری بدان‌گونه که در ذهن شاعر شکل گرفته نباشد، نه‌تنها حق مطلب ادا نمی‌شود که شعر و آهنگ، هر دو لطمه خواهند خورد؛ پس نباید در کارسازی موسیقایی شعر نوذر بدون تخصص وارد شد. در این موضوع بنده در شماره‌های ۵۳، ۵۴ و ۵۵ (خرداد الی شهریور ۱۳۸۳) مجله هنر موسیقی به‌طور مفصل به موسیقی در شعر نوذر پرنک در مقاله‌هایی تحت عنوان «آواز واژه‌های موسیقی در چنگ پرنک» پرداخته‌ام.

و اما درباره این کتاب:

نوذر پرنک همواره از چاپ آثارش ناراضی بود، گویا در بین اشعارش اشتباهی یافته بود! در جلسه بزرگداشتش در انجمن شاعران آهسته به من گفت: ای کاش ترجمه دار انتشار کتاب من می‌شدی. به او گفتم: همه دلشان می‌خواهد هر کتابی تصحیح و تمیز منتشر شود؛ هرچند بیژن ترقی در انتشار آن سوی یاد انتشار است. (شماره ۱، ۱۳۸۲) با تیت پاک از هیچ خدمتی دریغ نکرده بود. تا اینکه نوذر یک جلد از کتاب آن سوی یاد را به نحوه دلخواهش تصحیح کرد و به من داد. در کتاب - سرافون به اشعار منتشرشده در آن سوی یاد، اصلاحات و دست‌نویس‌های نوذر وارد همسر ایشان قرار داشت و بارها توسط خود شاعر در محضر خانواده خوانده و شنیده شده و به گوش‌ها آشنا بود، در اختیار ما قرار گرفت که از بابت این همراهی با هم شاعر، بانو دکتر پروین منصور، حسین پرنک برادر نوذر و نیز خواهرزاده اش آرشد عضوین سپاسگزارم. همچنین از همکارانم در انتشارات هنر موسیقی به‌ویژه بانو مهین زرین‌نقش مدیر اجرایی انتشارات که خود از ارادتمندان نوذر بود، تسکین می‌کنم.

سخن آخر آنکه در صفحه هنر هیچ حرف و بی‌بلیغ برتر و کاراتر از خود اثر هنری نیست که هنرمند باید در ارائه آن هر چه می‌داند و دارد در آفرینش آن به‌میان آورد. امیدواریم روح پاک نوذر پرنک از همه آن‌هایی که آثار او را نگریسته‌اند خشنود باشد و به امید آنکه در آینده‌ای نه‌چندان دور بتوانیم تصانیف و ترانه‌های او را نیز در مجموعه‌ای موسیقایی منتشر کنیم.

مهدی ستایشگر

مرداد ماه ۱۳۹۷